

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ



МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
**“ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ”**
(для бакалаврів, спеціалістів)

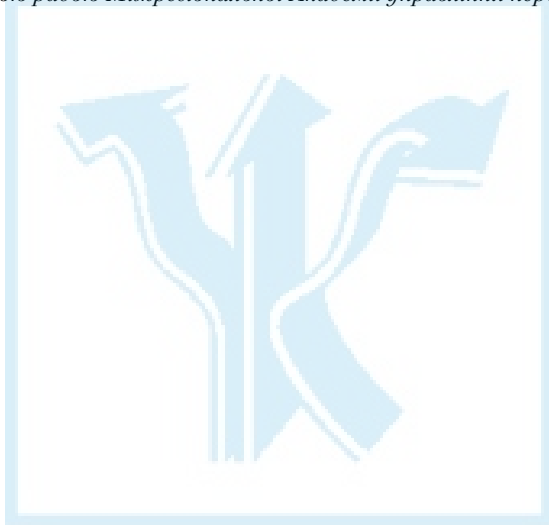
МАУП

Київ 2008

Підготовлено професором кафедри управління бізнесом *А. Д. Чернявським*

Затверджено на засіданні кафедри управління бізнесом
(протокол № 3 від 02.03.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом



Чернявський А. Д. Навчальна програма дисципліни “Організація діяльності будівельних організацій” (для бакалаврів, спеціалістів). – К.: МАУП, 2008. – 16 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Організація діяльності будівельних організацій”, вказівки до виконання контрольної роботи, варіанти контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма “Організація діяльності будівельних організацій” — науково-прикладна дисципліна, що вивчає шляхи підвищення ефективності будівельного виробництва за рахунок удосконалення принципів організації і планування в будівництві та проектуванні. Ефективність управління та організації діяльності в сучасних умовах значною мірою залежить від взаємодії людей, координації їхньої спільної діяльності для реалізації визначених цілей.

Мета вивчення дисципліни — підготовка фахівців галузі організації проектних і будівельних робіт з основ організації проектування і управління будівництвом, планування та координування діяльності будівельних організацій.

Відповідно до програми курсу основними завданнями дисципліни є:

- систематизоване оволодіння знаннями про форми управління, організації, проектування;
- вивчення раціональної організації будівельного майданчика, системи контролю якості проектних і будівельних робіт;
- оволодіння практичними навичками використання нормативно-довідкової бази для планування у проектуванні та організації будівництва.

Зміст програми взаємопов’язаний та узгоджений з навчальним планом суміжних дисциплін: “Матеріалознавство”, “Система технологій”, “Економіка підприємств”, “Основи менеджменту”, “Основи маркетингу”, “Менеджмент організацій”.

Методика викладання дисципліни охоплює як традиційні (лекції, практичні заняття), так і новітні (тренінги, ділові ігри, тести) методи навчання.

Практичні заняття сплановані таким чином, що студент виконує контрольні та самостійні роботи, ознайомлюється і вивчає нормативно-довідкову літературу, пов’язану з розв’язанням завдань.

Курс викладається протягом семестру і завершується складанням іспиту.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ”

| № пор. | Назва змістового модуля і теми |
|---------------------------------|--|
| 1 2 | Змістовий модуль I. Функції управлінської діяльності будівельних організацій Будівництво – галузь народного господарства України Організаційні форми, структура будівельних організацій |
| 3 4 5 6 7 8 | Змістовий модуль II. Проектування та моделювання в будівництві Система і організація проектування Проектування організації будівництва Будівельні генеральні плани (БГП) Календарне планування у будівництві (КП) Моделювання в будівництві, сіткові моделі Планування та використання показників КП |
| 9 10 11 12 13 14 | Змістовий модуль III. Організаційні особливості будівництва Організація будівництва одноповерхових будівель Організація будівництва багатоповерхових будівель Методи організації будівництва Матеріально-технічна база будівництва Маркетингове забезпечення діяльності будівельних підприємств Організація підготовки виробництва та контролю якості будівельної продукції |
| Разом годин: 108 | |

ЗМІСТ
дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ”

**Змістовий модуль I. Функції управлінської діяльності
будівельних організацій**

***Тема 1. Будівництво – галузь народного господарства
України***

Основні напрями дослідження у сфері організації і планування в будівництві. Основні фази організаційного процесу. Функції, що здійснюються в межах кожної фази. Визначення завдань будівельної організації та способів їх виконання. Будівельний комплекс, його організаційна структура. Учасники будівельного комплексу, засоби проведення будівельних робіт. Проектно-будівельні об'єднання. Групування видів робіт у підрозділах. Делегування повноважень, розподіл відповідальності.

Література [4; 10–12]

***Тема 2. Організаційні форми, структура будівельних
організацій***

Поняття про систему будівельних організацій та їх класифікацію і структуру: замовники, проектні організації, підрядні будівельно-монтажні організації, постачальники, транспортні організації, науково-дослідні організації. Основи організації управління капітальним будівництвом. Способи будівництва. Органи управління будівництвом. Розрахунок параметрів об'єктного потоку: матричний засіб розрахунку тривалості об'ємного потоку. Побудова циклограм та діаграм руху робочої сили. Зміни у структурі будівельних організацій відповідно до розвитку ринкових відносин.

Література [4; 8; 10]

**Змістовий модуль II. Проектування та моделювання
в будівництві**

Тема 3. Система і організація проектування

Система планування в будівництві. Принципова схема організації проектування. Організація проектування і проектно-розвідувальних

робіт. Стадійність проектування. Зміни в структурі та умовах розвитку ринкових відносин. Інженерні, економічні та технічні вишукування. Типове та експериментальне проектування в будівництві. Допроєктна стадія будівництва і проектування. Норми проектування. Складання проектної документації. Розгляд узгодження і вдосконалення, експертиза проектної документації. Типове проектування. Автоматизація проектування. Маркетинг у проектуванні. Визначення витрат праці, матеріальних ресурсів; розрахунок тривалості робіт і складу виконавців. Розрахунок витрат праці, машинного часу та матеріальних ресурсів за нормативами.

Література [4–6; 8; 10]

Тема 4. Проектування організації будівництва

Норми тривалості. Проект організації будівництва (ПОБ) і виробництва робіт (ПВР), їх вид, призначення, склад і зміст. Проект організації будівництва нових, розширення та реконструкції діючих об'єктів. Схема розробки ПОБ і ПВР. Використання нормативів для розрахунку нормативної тривалості будівництва об'єкта. Склад будівельних норм України (БНУ). Розрахунок тривалості робіт і складу виконавців.

Література [4–6; 8; 9]

Тема 5. Будівельні генеральні плани (БГП)

Призначення, види, зміст у складі ПОБ і ПВР. Вхідні дані для опрацювання, нормативи і порядок опрацювання. Варіантне проектування БГП, урахування вимог до охорони праці та навколишнього середовища. Методи нормування праці на будівельних підприємствах. Методи організації виробництва та умови їх вибору і застосування. Розрахунок кількості та розміщення на БГП тимчасових приміщень і споруд.

Література [4–6; 8; 9]

Тема 6. Календарне планування у будівництві (КП)

Значення, призначення, вхідні дані, нормативна база. Непоточні методи організації будівельних робіт, поточний метод організації будівництва.

Література [4–7; 9; 10]

Тема 7. Моделювання в будівництві, сіткові моделі

Моделі виробництва будівельних робіт у вигляді сіткових графіків. Структура сіткового графіка у вигляді “робіт і подій”. Алгоритм розрахунку параметрів сіткового графіка. Методика формування сіткової моделі, різновидність, методика розрахунку параметрів сіткового графіка. Структура сіткового графіка у вигляді “робіт”, алгоритм розрахунку його параметрів.

Література [2; 5–7; 9]

Тема 8. Планування та використання показників КП

Календарні графіки, методики побудови, використання для планування трудових, матеріальних і фінансових ресурсів та оптимізація графіка за ресурсами і часом. Побудова календарних графіків будівництва на базі сіткових моделей. Розрахунок ТЕП календарних планів.

Оптимізація календарних планів “за тривалістю” та використанням трудових ресурсів.

Література [2; 4; 5]

Змістовий модуль III. Організаційні особливості будівництва

Тема 9. Організація будівництва одноповерхових будівель

Особливості організації будівництва одноповерхових промислових будівель і об'єктів великої довжини. Організаційно-технологічна характеристика одноповерхових промбудов. Номенклатура робіт, їх обсяги, вибір методів виконання основних робіт і провідних машин; розрахунок нормативної машино- та трудомісткості; склад бригад і ланок, технологічна послідовність виконання робіт; змінність робіт, розробка технологічної картки. Пов'язування виконання будівельної частини робіт з монтажем технологічного та інженерного обладнання і комунікацій.

Література [1; 2; 4; 8; 10]

Тема 10. Організація будівництва багатопверхових будівель

Особливості організації будівництва багатопверхових промбудов і забудівлі мікрорайонів житловими будівлями типових серій. Принципи проектування організації будівництва промисло-

вих будівель. Напрямок розвитку потоків за монтажем будівельних конструкцій та обладнання (горизонтальний, вертикальний і змішаний). Розподіл об'єкта на просторові частини. Інтенсивність робіт. Цикли будівництва. Методи будівництва.

Література [1–4; 8; 10]

Тема 11. Методи організації будівництва

Планування та розміщення тимчасових будівель і споруд на БПП, вивчення можливих схем розвитку будівельних потоків. Пускові комплекси, черговість будівництва. Вузловий метод організації будівництва. Вахтовий метод організації робіт. Пусконаладжувальні організації та їх функції. Організації будівельного виробництва. Типи виробництва. Спеціалізація на підприємстві. Методи організації виробництва та умови їх вибору і застосування. Організація інфраструктури підприємства

Література [1; 5]

Тема 12. Матеріально-технічна база будівництва

Планування матеріально-технічного забезпечення та комплектації. Документи, що визначають потребу в ресурсах, ліміти, фондові повідомлення та протоколи передачі фондів на виготовлену продукцію, виробничі норми використання ресурсів, норми виробничих запасів матеріалів і конструкцій, прејскуранти, ціни і тарифи. Матеріально-технічна база будівництва. Комплектація. Організація транспорту й експлуатації будівельних машин. Оренда: рентинг, лізинг. Система забезпечення підприємства матеріально-технічними ресурсами.

Література [3; 7; 10]

Тема 13. Маркетингове забезпечення діяльності будівельних підприємств

Потреба та організація постачання матеріальних ресурсів. Графік постачання і вибір постачальників. Моделі управління запасами. Організація складського господарства. Система збуту продукції підприємства. Організація збуту продукції. Маркетингові операції в системі проектування та організації будівництва. Ринок будівельної продукції.

Література [2; 7; 10]

Тема 14. Організація підготовки виробництва та контролю якості будівельної продукції

Основні положення комплексної підготовки виробництва. Науково-маркетингова та проектно-конструкторська підготовка виробництва. Технологічна, організаційна та екологічна підготовка виробництва. Графік освоєння нової продукції або технології. Якість продукції, показники та методи її оцінки. Міжнародні стандарти якості. Комплексні системи управління якістю продукції на підприємстві. Організація роботи відділу технічного контролю. Брак у виробництві, його облік. Ліцензування діяльності та сертифікація продукції, їх вплив на конкурентоспроможність продукції.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання є складовою навчального процесу та активною формою самостійної роботи.

Мета контрольної роботи — закріпити та поглибити теоретичні знання, набуті в процесі вивчення курсу “Організація діяльності будівельних організацій”, сформуванню вміння самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою, законодавчими актами та статистичними матеріалами, а також з матеріалами власних досліджень в організаціях.

Зміст контрольної роботи має відповідати плану і розкривати тему.

Номер варіанта контрольної роботи студент вибирає за першою літерою свого прізвища (див. таблицю).

| Перша літера прізвища студента | Номер варіанта контрольної роботи |
|--------------------------------|-----------------------------------|
| 1 | 2 |
| А, Б, В | 1 |
| Г, Д, Е | 2 |
| Є, Ж, З | 3 |
| І, Й, К | 4 |
| Л, М, Н | 5 |
| О, П, Р | 6 |
| С, Т, У | 7 |

| | |
|---------|----|
| 1 | 2 |
| Ф, Х, Ц | 8 |
| Ч, Ш, Щ | 9 |
| Ї, Ю, Я | 10 |

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Будівництво — галузь народного господарства України.
2. Основні напрями дослідження у сфері організації і планування в будівництві.
3. Групування видів робіт у підрозділах. Делегування повноважень, розподіл відповідальності.

Варіант 2

1. Поняття про організаційні форми та структуру будівельних організацій.
2. Способи будівництва та органи управління будівництвом.
3. Методичний засіб розрахунку тривалості об'ємного потоку.

Варіант 3

1. Організаційні форми, структура будівельних організацій.
2. Система планування в будівництві.
3. Побудова циклограми і діаграми руху робочої сили.

Варіант 4

1. Організація проектування і проектно-розвідувальних робіт.
2. Стадії проектування.
3. Розрахунок витрат праці та машинного часу за нормативами.

Варіант 5

1. Зміни у структурі будівельних організацій за умов розвитку ринкових відносин.
2. Інженерні, економічні та технічні розвідування.
3. Норми проектування.

Варіант 6

1. Типове та експериментальне проектування в будівництві.
2. Складання проектної документації.
3. Норми проектування.

Варіант 7

1. Розгляд узгодження і вдосконалення.
2. Експертиза проектної документації.
3. Проект організації будівництва (ПОБ).

Варіант 8

1. Допроєктна стадія будівництва.
2. Розрахунок витрат матеріальних ресурсів за нормативами.
3. Проект виробництва робіт (ПВР). Склад і зміст робіт.

Варіант 9

1. Проект організації будівництва (ПОБ) нових об'єктів.
2. Типове проектування.
3. Автоматизація проектування.

Варіант 10

1. Проект організації реконструкції діючих об'єктів.
2. Маркетинг у проектуванні.
3. Розрахунок тривалості робіт і складу виконавців.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Організація діяльності підприємства в ринкових умовах.
2. Інноваційне підприємство в Україні.
3. Економіко-математичні моделі в організації виробництва.
4. Розробка принципів організації діяльності підприємства.
5. Поточні методи організації виробництва.
6. Наукова організація праці та науково-технічний прогрес.
7. Форми та системи оплати праці в Україні.
8. Удосконалення структури підприємств.
9. Комплексні системи контролю якості продукції.
10. Основні положення комплексної підготовки виробництв.
11. Виробнича інфраструктура.

12. Система планово-проектувальних ремонтів.
13. Ліцензування діяльності та сертифікація продукції.
14. Організація ремонтного обслуговування обладнання підприємств.
15. Інструментальне господарство (норми, потреби).
16. Науково-маркетингова та проектно-конструкторська підготовка виробництва.
17. Графік освоєння нової продукції або технології.
18. Брак у виробництві та його облік.
19. Графік постачання і вибір постачальників.
20. Моделі управління запасами.
21. Організація складського господарства.
22. Календарні графіки, методики побудови.
23. Пускові комплекси.
24. Черговість будівництва.
25. Вузловий спосіб організації будівництва.
26. Вахтовий спосіб організації робіт.
27. Будівництво — галузь народного господарства України.
28. Основні напрями дослідження у сфері організації і планування в будівництві.
29. Групування видів робіт у підрозділах. Делегування повноважень, розподіл відповідальності.
30. Поняття про організаційні форми та структуру будівельних організацій.
31. Способи будівництва та органи управління будівництвом.
32. Методичний спосіб розрахунку тривалості об'ємного потоку.
33. Організаційні форми, структура будівельних організацій.
34. Система планування в будівництві.
35. Побудова цикло- і діаграми руху робочої сили.
36. Організація проектування і проектно-розвідувальних робіт.
37. Стадії проектування.
38. Розрахунок витрат праці та машинного часу за нормативами.
39. Зміни у структурі будівельних організацій за умов розвитку ринкових відносин.
40. Інженерні, економічні та технічні розвідування.
41. Норми проектування.
42. Типове та експериментальне проектування в будівництві.

43. Складання проектної документації.
44. Норми проектування.
45. Розгляд узгодження і вдосконалення.
46. Експертиза проектної документації.
47. Проект організації будівництва (ПОБ).
48. Допроєктна стадія будівництва.
49. Розрахунок витрат матеріальних ресурсів за нормативами.
50. Проект виробництва робіт (ПВР). Склад і зміст робіт.
51. Проект організації будівництва (ПОБ) нових об'єктів.
52. Типове проектування.
53. Автоматизація проектування.
54. Проект організації реконструкції діючих об'єктів.
55. Маркетинг у проектуванні.
56. Розрахунок тривалості робіт та складу виконавців.
57. Будівельні генеральні плани (БГП).
58. Визначення витрат праці.
59. Склад БНУ (будівельні норми України).
60. Схема розробки ПОБ і ПВР.
61. Виконання нормативів для розрахунку нормативної тривалості будівництва об'єкта.
62. Експертиза проектної документації.
63. Вхідні дані для опрацювання, нормативи і порядок опрацювання.
64. Методи організації виробництва.
65. Розрахунок кількості та розміщення на БГП тимчасових приміщень і споруд.
66. Варіантне проектування БГП.
67. Урахування вимог до охорони праці.
68. Методи організації виробництва та умови їх вибору і застосування.
69. Урахування вимог до охорони навколишнього середовища.
70. Методи нормування праці на будівельних підприємствах.
71. Календарне планування в будівництві (КП).
72. Непоточні методи організації будівельних робіт.
73. Структура сіткового графіка у вигляді "робіт і подій".
74. Поточний метод організації будівництва.
75. Вхідні дані і нормативна база КП.

76. Моделювання в будівництві.
77. Сіткові моделі виробництва будівельних робіт.
78. Організація будівництва одноповерхових будівель.
79. Номенклатура робіт.
80. Алгоритм розрахунку параметрів сіткового графіка.
81. Організаційно-технологічна характеристика одноповерхових промбудов.
82. Вибір методів виконання головних робіт і провідних машин.
83. Структура сіткового графіка у вигляді “робіт”.
84. Розрахунок нормативної машино- та трудомісткості.
85. Оптимізація календарних планів “за тривалістю” та використанням трудових ресурсів.
86. Пов’язування використання будівельної частини робіт з монтажем технологічного та інженерного обладнання і комунікацій.
87. Організація будівництва багатоповерхових будівель.
88. Графік постачання матеріальних ресурсів.
89. Матеріально-технічна база будіндустрії.
90. Організація транспорту та експлуатації будівельних робіт.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Бойлелл Т.* Как улучшить управление организацией: Пособие для руководителя. — М.: ИНФРА-М; Премьер, 1995. — 204 с.
2. *БНП 1.04.03–82.* Норми тривалості будівництва.
3. *Виханский О. С., Наумов А. И.* Менеджмент: человек, стратегия, организация, процесс. — М.: Изд-во МГУ, 1995. — 416 с.

Додаткова

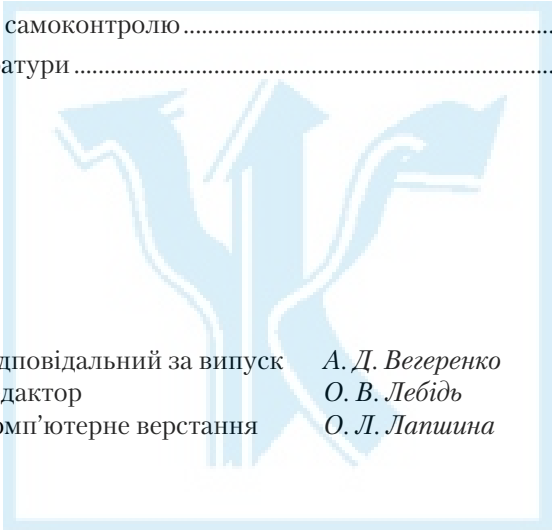
4. *Дикман Л. Г.* Організація і планування будівельного виробництва. — К.: Вища шк., 1988. — 588 с.
5. *ДБНА.3.1–5-96.* Організація будівельного виробництва.
6. *ДБНА.2.2–3-97.* Проектування.
7. *ДБН-IV-4–97.* Кошторисні норми. Ч. 2, 4.
8. *Методичні* вказівки до проведення практичних занять, самостійної роботи та до виконання курсової роботи з дисципліни “Організація діяльності” за фахом 7.050201. — Х.: ХДТУБА, 2001.

9. *Одінцов В. П.* Довідник з опрацювання проекту виробництва робіт. — К.: Будівельник, 1982.
10. *Організація і планування будівельного виробництва* / За ред. А. К. Шрейбера. — К.: Вища шк., 1987. — 368 с.
11. *Чернявский А. Д.* Организация управления. — К.: МАУП, 1998. — 136 с.
12. *Щёкин Г. В.* Теория кадровой политики. — К.: МАУП, 1997.



ЗМІСТ

| | |
|--|----|
| Пояснювальна записка..... | 3 |
| Тематичний план дисципліни “Організація діяльності будівельних організацій” | 4 |
| Зміст дисципліни “Організація діяльності будівельних організацій” | 5 |
| Вказівки до виконання контрольної роботи | 9 |
| Варіанти контрольних робіт..... | 10 |
| Питання для самоконтролю | 11 |
| Список літератури | 14 |



| | |
|--------------------------|------------------------|
| Відповідальний за випуск | <i>А. Д. Вегеренко</i> |
| Редактор | <i>О. В. Лебідь</i> |
| Комп'ютерне верстання | <i>О. Л. Лапшина</i> |

МАУП

Зам. № ВКЦ-3228

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП